

GŁOS WĄBRZEŃSKI

Przedpłata: w kwartale, miesięcznie 1,50 zł z odroczeniem przez pocztę 20 gr więcej. W wypadkach nieprzewidywanych, przy wstrzymaniu przedsięwzięcia, złożeniu pracy, przerwaniu komunikacji, otrzymujący nie ma prawa żądać poratementskich dostarczeń gazet, lub zwrotu ceny abonamentu. Za dzień ogłoszeń, redakcja nie odpowiada.

Piątek Przemysława
Sobota Ignacego wyzn.
Niedziela Piotra w okowach

Ogłoszenia: Za ogłosz. pobiera się od wiersza mm. (7 lin.) 10 gr. za reklamy na str. 3-lin. w wiadomościach poczynnych 30 gr na pierwszej str. 50 gr. Rabatu udziela się przy częstem ogłoszeniu. „Głos Wąbrzeski” wychodzi trzy razy tygodniowo, w poniedziałek, środę i piątek. Skrzynka pocztowa 23. Redakcja i administracja ul. Mickiewicza 11. Telefon 80. Konto czekowe P. K. O. Poznań 204,252.

Dziś wschód słońca o godz. 4,17 zach. 7,54
Jutro „ 4,18 „ 7,53
Dziś księżyc „ 10,46 — 10,58

Nr. 87

Wąbrzeźno, sobota 31 lipca 1926 r.

Rok VI

Bezczynność czy brak efektu?

Sytuacja obecna jest od dłuższego już czasu przedmiotem najcięższych kłótni i debat jak również i najbardziej szkodliwych insynuacji ze strony różnych malkontentów i wrogów wytw. obecnie w polit. stanu faktycznego z którym pomimo cichej opozycji zgodzić się musi każdy.

Coraz częściej słychać głosy, że Rząd nasz przyjąwszy na barki odpowiedzialność za stan interesów Polski — jak dotychczas przynajmniej — nie wiele czyni dla przeprowadzenia tej sanacji o której tak wiele się mówi i pisze — przy lada okazji — a nawet i bez okazji.

Obraz dzisiejszego położenia akcji rządowej przyrównuje się do orkiestry, która dopiero zaczyna stroić instrumenty — i której kapelmistrz nie rozdał jeszcze partytur... Zawsza słychać, że Rząd zasypuje nas masą frazesów o przygotowaniu — o konieczności spokoju... i cierpliwości — o warunkach zewnętrznych i wewnętrznych — podczas gdy akcja naprawy — jakby utknęła na martwym punkcie i niema siły która ją pociągnęła naprzód!

Oto są głosy, coraz śmielej i coraz częściej odzywające się wśród społeczeństwa — A Rząd milczy. Już drugi miesiąc upływa — a my nawet nie ruszyliśmy z miejsca pod względem postępów realnych w dziedzinie reform i sanacji państwowej. Nadzieje, jakie wszyscy żywili na mocy otrzymanych zapowiedzi — coraz to bezwzględniej rozbija twarda rzeczywistość! Oczekiwanie się nie sprawdza! — Dwunasty maj jakby — pozostał bez konsekwencji praktycznych w życiu. Społeczeństwo spodziewało się jakichś piorunujących decyzji, oszalałających czynów... błyskawicznych posunięć... jakichś reform i zmian, które zlikwidują przeszłość — i otworzą nam wrotta jasnej, potężnej przyszłości... A tu tymczasem idzie tylko podjazdowa wojna ze starym porządkiem rzeczy, który podminowany, nadszarpany i nawpół zbankrutowany — trwa jeszcze nadal — przynajmniej oficjalnie! To też ludzie gorętszego temperamentu zaczynają już tracić cierpliwość — zaś sceptycy zdecydowanie wygłaszają złowrobnę zdania, przepowiadając nieuchronną klęskę i upadek całego Kraju. A społeczeństwo całe — po krótkich chwilach podniecia, spowodowanej wypadkami majowymi — powoli znowu zapada w stan dawnej wyczekującej apatii, która zaczyna się stawać naszym stanem normalnym i naturalnym.

Pozorną beczczynność rządu najwięcej jeszcze wyzyskuje opozycja, która uległa na chwilę terrorowi perspektywy bata — obecnie znowu nabrała animuszu poczynając nanowobruzdzić i intrygować a nawet wprost i otwarcie wymyślać na... „próżniaków”. Ze wszech stron dochodzą nas zarzuty, że Rząd nie umie wyzyskać drogiego czasu, lekkomyślnie przepuszczając najlepsze okazje do przeprowadzenia reform i sanacji — czyli że widocznie chyba nie posiada z góry zakreślonego i opracowanego planu działania. Jednym słowem wszyscy zarzucają akcji rządowej brak odpowiedniego tempa, i niewytłumaczoną powolność która u jednych budzi troskę u innych radość — ale dla wszystkich pozostaje niezrozumiałą, zwłaszcza po tak świe-

tych początkach i po pierwowotnej stanowczości i inicyjatywie, okazanych przy ujarzmieniu sejmokracji i partyjniactwa.

Jedynym sposobem obalenia tych zarzutów — jest rozpoczęcie działań — a przynajmniej — nakreślenie ich planu i tempa. Program p. Bartla wygłoszony w sejmie jest bardzo piękny — ale dotychczas jest tylko — na papierze. Rząd musi za wszelką cenę projekty swoje — choćby tylko w części urzeczywistnić i wprowadzić w życie w sposób widoczny dla wszystkich, aby zaspokoić opinię publiczną, pomagającą się czynu. Bez względu, że dla człowieka głębiej patrzącego na życie — dotychczasowa działalność rządowa przedstawia się imponująco — ale ogólnie przywykły badać i widzi tylko to, co mu się samo rzuca w oczy!

Najważniejszym atutem na przyszłość będzie w rękach Rządu sanacja gospodarcza. Polska pomimo wszystko znajduje się jeszcze w bardzo trudnych warunkach materialnych. Prawda, że dotychczasowa cicha lecz pozytywna akcja rządowa dała nam szczęśliwą koniunkturę i korzystne szanse — ale tembardziej zmarnować tego nie wolno! Te parę miesięcy oddechu w ciągu których niebezpieczeństwo przynajmniej bezpośrednie przestało nam zagrażać — powinny być wyzyskane dla ugruntowania podstaw do przyszłej reformy gospodarczo-finansowej! A do tego potrzeba Rządowi — oparcia, aby w przyszłości, gdy będzie musiał wszystkie swe siły wyczerpać dla podźwignięcia kraju z upadku — sam tymczasem nie stracił gruntu pod nogami i nie stoczył się wraz z całą Rzeczpospolitą — w odmętach przelania!

Rozumiemy dobrze, że praca mało efektywna częstokroć bywa bez porównania pożyteczniejsza — od pracy wrzaskliwej i głośniejszej — ale też przeważnie ludzie, którzy nie reklamują swojej działalności — najczęściej narażeni są na upadek. Dlatego też — w imię dobra Ojczyzny — Rząd nie powinien zadowolnić się samą pracą — ale postarać się również o efekt tej pracy! Cała opinia publiczna i całe społeczeństwo niemal czeka na ten efekt — aby jak jeden mąż stanął do współpracy z Rządem — i za Rządem! Gdyby zaś te tłumy ludzi broń Boże utraciły to swoje — jeśli tak się można wyrazić — pogotowie psychiczne — wówczas już nie by ich nie mogło utrzymać w lożysku rządowym — i stałyby się one gotowym materiałem dla opozycji!

Dlatego też Rząd musi za wszelką cenę przystąpić wreszcie do działań bardziej otwartych — i musi nadać swej pracy jakieś zrozumiałe dla wszystkich tempo ogólnie przyjęte — Dość już strojenia instrumentów, dość przygotowań — czas już ostatni rozłożyć nuty i zacząć grać uwerturę — sanacji Państwa! Uchwalone pełnomocnictwa dają Rządowi rękojmię że nikt mu nie przeszkodzi w działaniach! — Ale — na Boga — niech te działania będą raz wreszcie — widoczne! Niech nikt nie powie, że Rząd jest beznadziejny, że niema mocy ani odwagi — do czynu! — Rząd musi wreszcie zacząć działać, aby ratować Państwo — i — aby — żyć. J. K.

wietach dadzą się najlepiej ocenić przy uwzględnieniu zastraszających danych zamieszczonych w moskiewskim dzienniku „Wieczernaja Gazeta”.

Przestępczość wśród nieletnich jest tak znaczna że utworzono komisje dla spraw sądowych dzieci. Obecnie urządza takich komisarzy przeszło trzytysię, które rozpatrują z górą 35 tysięcy skarg. — Skargi te stawiają przeszło pięć tysięcy nieletnich pod zarzutem kradzieży, napadów bandyckich a nawet morderstw.

Cyfry te są istotnie przerażające, jakkolwiek są logiczną konsekwencją bolszewickiego porządku rzeczy, który długotrwałym terorem doprowadził młodociane dusze do stanu wykoślawienia moralnego.

Afera pomysłowych falszerzy weksli.

Łódź. Policja wykryła olbrzymią aferę falszerzy weksli, którzy dokonali oszustwa na sumę kilkuset tysięcy złotych. Okazało się, że od dłuższego czasu banda oszustów posługiwała się między innymi weksłami z żyrem znanej wielkiej firmy włókienniczej Karol Buhle, przekonano się, że są to falsyfikaty. Jak się okazało, firma w której weksle z żyrem Buhle zdyskontowano, przyjęła je od niejakiego Markusa Kowalskiego, który zdołał już uciec. Dalsze dochodzenia ujawniły, że cały szereg firm zamiejscowych z Warszawy, Lwowa i Stanisławowa padły również ofiarą oszustów, którzy zarobili na tej aferze kilka set tysięcy złotych.

Wdowa po Petlurze pobiła żonę mordercy swego męża.

Paryż. W czasie przesłuchiwania żony Szwarebarda wobec wdowy po Petlurze — ta ostatnia rzuciła się na Szwarebardową i zaczęła ją bić i draapać po twarzy.

Oszalała z wściekłości i rozpacz wdowę po atamanie ukraińskim z wielkim trudem zdołano odciągnąć od bitej przez nią żydówki która po tej „rozmowie” na pięści przedstawiała prawdziwie pożałowania godny widok. Scena ta wywarła bardzo przygnębiające wrażenie na obecnych.

Straszna katastrofa żywiołowa w Jugosławii.

Okolice Ipeku nawiedziło straszne nieszczęście. Podczas niebywalego dotąd oberwania się ehmur zostało staroserbkie miasto Rogowo pod Ipekiem w przeciągu kilku minut zalane na kilkadziesiąt wysokości. Dużo osób zaskoczyła woda w mieszkaniach, tak, iż nie mogły się one ratować i zginęły pod gruzami walących się domów. Według prywatnych wiadomości gazet białogrodzkich, 100 osób padło ofiarą powodzi. Dotąd wydobyto 40 ciał.

Rosyjskie Poselstwo Antybolszewickie.

Budapeszt. W Budapeszcie bawi obecnie pełnomocnik rosyjskiego Wielkiego księcia Cyryla którego rząd węgierski ma zamiar uznać dyplomatycznym przedstawicielem antyrewołucyjnego rządu rosyjskiego. Rosyjskie poselstwo antyrewołucyjne ma w niedługim czasie rozpocząć urządowanie.

Aresztowanie Zinowiewa.

Moskwa. Człowiek Zarządu Partji komunistycznej Zinowiew został internowany w swym mieszkaniu i jest strzeżony przez agentów ezerezwyczajki. Również aresztowany został gen. Łaszewicz a pulki mu podwładne w rejonie petersburskim zostaną przeniesione częściowo za Ural częściowo do azjatyckiej Rosji.

Pozatem krążą pogłoski że tak samo Kamieniew ma być usunięty ze stanowiska komisarza ludowego.

Strajkujący górnicy w Anglii otrzymali nową subwencję sowiecką.

London. Po dyskusji w Izbie Gmin niema już żadnych widoków rychłego zakończenia strajku górniczego. Związek Górników strajkujących otrzymał od Rosji znowu 200,000 funtów szterlingów, co z dotychczasowymi subwencjami sowieckimi wynosi łącznie 612,000 funtów szterlingów. Również komitet narodowy francuskich związków górników nadesłał komitetowi strajkowemu uchwałę, wyrażającą solidarność górników francuskich z angielskimi.

Chłód w Zakopanem.

Zakopane. W ciągu dnia wczorajszego pojawiły się w górach znaczne opady śnieżne, dochodzące w Tatrach Wysokich do 5 cm. grubości.

W związku z tem temperatura w Zakopanem znacznie się obniżyła.

Przerażające cyfry.

52000 przestępných dzieci w Rosji sowieckiej. Skutki, jakie wywołał długoletni terror w So-

Wyniki strzelania Bractwa Strzeleckiego

o godność króla kurkowego i rycerzy oraz o nagrody i odznaki jubileuszowe.

Z powodów od nas niezależnych (vis major) — podając opis dorocznych uroczystości strzeleckich w naszym mieście — nie mogliśmy podać równocześnie oficjalnych wyników strzelania konkursowego. Naprawiamy to obecnie, przepraszając naszych Czytelników za mimowolne opóźnienie, które nastąpiło wbrew naszym do- brym chęciom.

Otóż jak wiadomo — godność króla otrzymał brat Biały, wybijając 53 pierścienie; I-m rycerzem został brat Malski (48 pierścieni), zaś II-m rycerzem — brat Kaczyński Walery (również 48 pierścieni). Tak rozstrzygnięto konkurs królewski.

Pozatem strzelano jeszcze o nagrody i o różne odznaki jubileuszowe i honorowe. Wyniki tych konkursów były następujące:

Niedziela 18. VII. 26. I Konkursowe strzelanie o odznakę Orła Białego. (krzyż srebrny — przed- ślicznie wykonany przez p. Gerkego z Wąbrzeźna: Robota wprost bajeczna. Cała odznaka rzadkiej piękności — ma chyba nie wiele do siebie podobnych). Zdobył ją brat Fr. Lange — 54 — pierśc.

II Konkurs strzel. o odznakę Jubileuszową Stan. Zjeda

Zwycięzca — brat Rogowski 53, jako I rycerz tej odznaki brat Chwiałkowski 51, jako drugi rycerz brat Wierzbowski 49.

Zaznaczyć musimy, że odznakę Jubileuszową Stanów Zjednoczonych wprowadziło jedynie tylko Bractwo Strzeleckie w Wąbrzeźnie. Przedstawia się ona prosto wspaniale i imponująco, jako połączenie herbów Stanów Zjeda, Rzplitej Polskiej i miasta Wąbrzeźna. Odznaka ta wykonana została przez p. Gerkego — w sposób tak efektowny i zarazem drobiazgowy, że niema prosto słów uznania dla mistrza, który potrafił coś podobnego wykonać.

III Konkurs strzelanie o nagrody.

Zwycięzcy: (Rozstrzyga najwyższa ilość pierśc.)

Tarek I Srebrna.

I Biały 54 p., II Rogowski 53 p., III Chwiałkowski 52 p., IV Malski 52 p., V Wierzbowski 50 p.

Tarek II Orderowa.

p. Malski 55 p., p. Falarski 51 p., p. Swobodziński 51 p.

Tarek III srebrna najlepszy strzał.

I Biały 20 p., II Wierzbowski 20 p., III Chwiałkowski 19 p., IV Markuszewski 19 p., V Piotrowski 19 p.

Tarek III Nagrody honorowe il. pierśc.

I Biały 56 p., II Rogowski 54 p., III Wierzbowski 50 p., IV Chwiałkowski 48 p.

Tarek IV Nagrody Honorowe najl. strzał

I Schafer 20 p., II Piotrowski 19 p., III Biały 19 p., IV Wierzbowski 19 p.

Poniedziałek 19. VII. 26.

Tarek I Najlepszy strzelec (król pozamiejscowy).

p. Nass Radzyn 52 p., I Rycerz Witkowski Toruń 52 p., II Rycerz Katz Radzyn 50 p.

Tarek II Król kurkowy

Biały 50 p., I Rycerz Malski 48 p., II Rycerz Kaczyński Walery 48 p.

Tarek I Odznaki dla zamiejscowych.

I Witkowski Toruń 53 p., II Nass Radzyn 52 p., III Nelkowski Radzyn 51 p.

Tarek I Odznaki dla wszystkich il. p.

I Biały 54 p., II Nass Radzyn 53 p., III Witkowski Toruń 52 p., IV Swobodziński 50 p., V Lewandowski 50 p.

Tarek II Honorowa (najwyższa ilość pierśc.)

I Chwiałkowski 57 p., II Biały 55 p., III Rogowski 55 p., IV Głowacki 52 p., V Kirstein 52 p.

Tarek III srebrna (najw. il. pierśc.)

I Markuszewski 55 p., II Biały 53 p., III Lange 51 p., IV Rogowski 51 p., V Witkowski Toruń 51 pierśc.

Tarek IV Honorowa (rozstrzyga najlepszy strzał)

I Biały 20 p., II Paszotta 20 p., III Chwiałkowski 20 p., V Markuszewski 20 p., V Wiśniewski 19 p.

Jak widać najwyższą ilość pierścieni w ciągu obu dni osiągnął brat Chwiałkowski wybijając kolejno 18 — 19 — 20 czyli razem 57 pierścieni.

Cały konkurs wypadł nadszpiewanie dobrze — jeśli weźmiemy pod uwagę ogólny rozgardzaj i zdenerwowanie, towarzyszące zwykle przy takich uroczystościach. Wprost niepodobna w tego rodzaju warunkach ani się należycie skupić — ani wytrwać w spokoju — co jest koniecznym jeśli się chce otrzymać dobre rezultaty. Wyniki strzałów naszych braci-strzelców należy podnieść tembardziej właśnie, że warunki były zupełnie nieodpowiednie do strzelania konkursowego. A jednak — zwyciężali. Takie strzały brata Chwiałkowskiego prosto unikatami szczególnie w warunkach, jakie panowały w tym czasie na strzelnicy. Ten, kto widział wtedy p. Chwiałkowskiego — uwijającego się na wszystkie strony i dogląającego wszystkich szczegółów uroczystości — ten nigdy by nie uwierzył, że człowiek tak zmęczony pracą organizacyjną — zdolny był osiągnąć palmę zwycięstwa w Strzelaniu Sprawiedliwemu nakazuje przyznać, że pan Chwiałkowski nie żałuje sił, aby tylko możliwie najświetniej przedstawić wartość swego Bractwa — co mu się prosto bajecznie udało — przy wydatnej pomocy innych braci-strzelców, jak np. brata Baranowskiego, Feliksa Wiśniewskiego i innych. — Uroczystość wypadła nad wszelki wyraz wspaniale, mogąc służyć jako wzór innym tego rodzaju obchodom.

Zyczyć sobie należy tylko, aby dla zadokumentowania stopnia rozwoju naszego Bractwa — podobne konkursy urządzało jaknajczęściej, choćby tylko w celu podniesienia ogólnego poziomu życia społecznego na Pomorzu.

Wiadomości potoczne.

Wąbrzeźno, dnia 30 lipca 1926 r.

— Szanownych obywateli, którzy jeszcze nie zafiarowali swych fantów na loterję Tow. Ludowego w Wąbrzeźnie — upraszamy o przyczynienie się chociażby skromnym datkiem w gotówce lub w towarze — do uświetnienia niedzielnej zabawy Ludowej. Łaskawym ofiarodawcom składamy na tem miejscu serdeczne „Bóg zapłać“.

— Kradzież. W noc z wtorku na środę niewykryci dotychczas sprawcy zakradli się do mieszkania p. Konkiela zam. w Zabudowaniach na drodze Chełmińskiej — unieśli ze sobą na pamiątkę kilka szeregów garderoby męskiej, a mian: płaszcz, lakierki, spodnie i kapelus. Pomimo najszczerszych starań — amatorów starzyzny wykryć się nie udało — tem nie mniej jednak — ostrzega się publiczność przed nabywaniem wyż. wym. garderoby, która może okazać się — garderobą p. Konkiela.

— Wynik losowania bomb szczęścia T. C. L. Z Towarzystwa Czytelni Ludowych w Poznaniu dowiadujemy się, iż podczas rozlosowania głównych premij z przeprowadzonej imprezy „Bomb czekoladowych z niespodziankami“ następujące numery bonów wygrały: maszyna do szycia 38 963, rowery 9834, 35 422, 1 premja 200-złotowa 11 530, 1/4 losu Loterii Państwowej 46 902, 18 048, 36 365, koń 16 008, krowa 15 885, zegarek złoty damski 17 745, 7976, zastawy platerowe 38 078, 19 256, 6691, 14 096, komplety do umywalni 19 485, 37 734, 26 196, 3130, 31 164, 16 984, 24 282, 29 669. Rozlosowanie niespodzianek dotyczące województwa Pomorskiego, z wyjątkiem miast: Swiecia, Grudziądz, Brodnicy i Torunia, odbyło się dnia 21 lipca rb. w biurze Towarzystwa Czytelni Ludowych w Poznaniu, ul. Fr. Ratajczaka 15. Posiadacze wygranych bonów winni zgłaszać się po odbiór niespodzianek bezpośrednio albo listownie do biura Tow. Czytelni Ludowych do 15 sierpnia rb. Po upływie tego terminu przechodzą premje na własność Towarzystwa Czytelni Ludowych.

— Nowawieś. (pow. Wąbrzeźno). W czasie odpustu w Królewskiej Nowej wsi dwaj złodzieje — St. Gb. i St. D. z Kotnowa pow. Chełmno — przybyli na odpust — zamiast do kościoła — udali się do oberży p. Deublega, któremu w bezczelny sposób skradli dwa rowery. Pomimo dość szybkiej ucieczki hultajskiej dwójki — zostali oni przez policję dopędzeni — i aresztowani, przyczem rowery wróciły do właściciela.

W nagrodę za tak „bogobojae“ uczczenie odpustu — obaj amatorzy sportu rowerowego otrzymali bezpłatne mieszkanie i wikt na koszt Państwa — jako, że każdy człowiek za każdy „piękny“ czyn otrzymać musi nagrodę jeszcze w życiu doczesnem.

— Król Nowawieś. Bacność wyborcy I Okręgu! W niedzielę, dnia 1. sierpnia br. odbędzie się w Król. Nowej wsi w sali p. Grzeszewskiego w południe zaraz po nabożeństwie wiec obywatelski na który wszystkich obywateli z okolicy zaprasza Komitet.

Straszna katastrofa tramwajowo-kolejowa w Warszawie.

14 osób rannych, tramwaj doszczętnie rozbity.

Warszawa. W poniedziałek około godz. 4-ej po poł., na placu przed dworcem Warszawa-Gdańsk, zdarzyła się katastrofa tramwajowo-kolejowa. W czasie, gdy od strony Marymontu jechał elektrowóz linii nr. 15, wówczas od tej samej strony dążył pociąg roboczy, towarowy, dowożący piasek do budowy kolei węża warszawskiego. Pociąg jechał tyłem, a obsługa pociągu niesygnalizowała i dopiero widząc, że katastrofa jest nieunikniona, puściła w ruch hamulce wagonów. Jednocześnie motorniczy tramwaju usiłował szybko przejechać przez tor. Pierwszy wagon przejechał szczęśliwie, lecz drugi już zo-

stał uderzony wagonem platformą w bok tak silnie, że wywrócił się na bok.

Wśród pasażerów tramwajowych powstał popłoch; rzucili się oni do uciezki przez drzwi i okna. Jednocześnie pociąg stanął. W niespełna dwie minuty po katastrofie przybyło Pogotowie Ratunkowe. Lekarze przy pomocy sanitariuszy i policjantów, zajęli się ratunkiem rannych, udzielając im doraźnej pomocy.

Ofiarą katastrofy było 14 osób.

Rozbity wagon podnieśli robotnicy z taboru tramwajów miejskich.

Wycieczka delegatów Kółek Rolniczych z Wileńszczyzny w Pluźnicy.

Dalszy ciąg przemówień. — Toast p. Insp. Reiskego i p. red. Szczuki. — Referat p. Kowalskiego. — Wyjazd do Orłowa. — Wzór większej własności ziemskiej. — Rownik Wileński o parcelacji. — Odjazd gości. — Re- fleksje. — Koniec.

Po panu Kowalskim zabrał głos pan Inspektor Szkolny Reiske — w pięknych i podniosłych słowach podnosząc uroczystość chwili — oraz olbrzymi wpływ oświaty na stan gospodarki kraju. Przemowę swoją pan Inspektor zakończył toastem na cześć Ojczyzny i oświaty!

Na zakończenie przemówił jeszcze redaktor i wydawca naszego pisma pan Bolesław Szozuka podnosząc olbrzymią zasługę ziemiaństwa, które pomimo ciężkiej sytuacji — przez tyle lat walcząc — nie wypuściło ze swych rąk ziemi polskiej, pomnie na tą moc olbrzymią, którą tylko z przywiązania do ziemi się czerpie. Mówca podkreślił obowiązek każdego polaka który powinien do ostatka wytrwać na swej placówce. Takim obowiązkiem dla Pomorzana było obronienie ziemi od zachłanności niemieckiej — i taki sam obowiązek ciąży na obywatelach z Wileńszczyzny, którzy mając do czynienia z zachłannością litewską i rpsyjską — muszą za wszelką cenę wytrwać i utrzymać ziemię swoją w swoich polskich rękach.

Na zakończenie mówca wyraził swą radość z powodu przyjazdu drogiej gości Wileńskich, którzy powinni te same ulepszenia i innowacje, jakie zaobserwowali u nas — zaprowadzić u sie-

bie dla tem skuteczniejszej obrony ziemi przed wrogiem.

Po tem przemówieniu na ogólne żądanie gości — pan Kowalski wygłosił krótkie sprawozdanie z działalności Sejmiku Powiatowego, zaznaczając przytem, że ziemiaństwo Pomorskie płaci znacznie więcej podatków niż ziemiaństwo Kresów Wschodnich, które nie zna takich świadczeń jak na rzecz Ubezpieczalni krajowej i które nawet podatki do Kasy Chorych płaci znacznie niższe. Sprawozdanie p. Kowalskiego dało obecnym całokształt tut. stosunków samorządowych — które są znacznie lepsze a przede wszystkim zupełnie inne, niż w Wileńszczyźnie.

Po obiedzie nadeszły z Orłowa dwa duże wozy drabiniaste przysłane przez p. Ślaskiego, który zaprosił gości do siebie pragnąc pokazać im, jak wygląda większa własność ziemska na Pomorzu.

Istotnie wizyta u p-stwa Ślaskich pozostawi chyba niezatarte wrażenie u obecnych. Pominając już wzorową gościnność Szanownych Gospodarzy, która mogłaby służyć za wzór nawet naszym przodkom dla których gość był błogosławieństwem Bożem! Czystość i wzorowość porządek, jaki panuje w całym majątku, we wszystkich stajniach, chlewach i stodołach nie da się z niczem porównać.

Jeden ze zwiedzających kiedyś słyszał, że pan Ślaski ofiarował 10 zł. temu, kto u niego w stajni czy w chlewie czy w innym jakim budynku znajdzie pajęczynę. Przypomniałszy sobie o tem — ów zwiedzający specjalnie rozglądał się po wszystkich kątach i wnioskach — lecz netylko pajęczyny ale nawet kurzu nigdzie nie dostrzegł. Nie więc dziwnego, że w

tych warunkach trzymane bydło i trzoda (wszystko czyste rasy) wyglądają prosto wspaniale — budząc zawiść i zazdrość zwiedzających. Konie pana Ślaskiego nie podlegają żadnej krytyce ani pod względem czystości rasy ani też pod względem utrzymania, które jest świetne.

Po zwiedzeniu obór, chlewów i stajen jak również po obejrzeniu ogrodów (warzywnego i owocowego) — goście udali się w pole celem zbadania plonów.

Mszątek Orłowo produkuje przeważnie jęczmień i buraki, do których zwożenia posiada nawet kolejkę, której długość szyn wynosi około 8 kilometrów. Buraki wyprodukowane przyjmuje w całkowitej ilości cukrownia w Chełmży — która zwraca wytloki, używane następnie jako pasza dla bydła.

Co do produkcji jęczmienia browarnego — to jest on bodaj najlepszego gatunku na Pomorzu. Za czasów niemieckich przed wojną pan Ślaski uzyskał za swój jęczmień na wystawie rolniczej I nagrodę — a na wystawie wszechniemieckiej — 2-gą nagrodę.

Pałac — czy jak kto woli — dwór mieszkalny otoczony parkanem przedstawia widok o rzadkiej malowniczości, tak, że można go prosto uważać za cacko.

O czystości i porządku w jakim jest on utrzymany nie ma co pisać nawet, gdyż brak prosto słów na jej określenie.

Po zwiedzeniu całego majątku — wszyscy obecni odprowadzili gości na dworzec, gdzie się pożegnano bardzo serdecznie, zapewniając się wzajemnie o żywej sympatii, jaka została za- dzierżgnięta pomiędzy przedstawicielami

— Golub. (Wzór do naśladowania). Od znanego publicysty p. Stanisława Jasińskiego, otrzymujemy następujące pismo:

Szanowny Panie Redaktorze!
Niedawno temu, w czasie nieobecności mojej w domu, wykradziono mi z biurka biżuterję i rewolwer. Skonstatowawszy brak tych rzeczy, powiadomiłem o tem Komendę posterunku policji państwowej w Golubiu.

Sympatyczny i energiczny Komendant tego posterunku, zgłosił się bezwzględnie po otrzymaniu doniesienia do Kolału i wszczął odpowiednie kroki śledcze. Dość, że w ciągu jednej nocy, znalazł złodzieja w sąsiedniej wsi w Plomieniu, niejakiego Kazimierza Mozdzińskiego — i już następnego dnia zwrócił mi skradzione przedmioty, a sprawcę kradzieży aresztował i oddał go w ręce sądu.

Nie mogę się powstrzymać, aby nie złożyć na tej drodze, tak Komendantowi jak i całemu Posterunkowi policji państwowej w Golubiu, podziękowania i gorących słów podziwu zarówno dla samej sprawności jak i gorliwości w umiejętnym pojmowaniu obowiązków i szczytnych zadań policji państwowej.

Cześć dzielnemu Komendantowi!
Cześć i głębokie uznanie wzorowemu Posterunkowi bezpieczeństwa publicznego w Golubiu! Przy tej sposobności raz przyjaciel Szanowny Redaktorze wyrazi wysokiego poważania i koleżeńską uciechę.

Kolał, dn. 26 VII 26 Stanisław Jasiński

— **Mroczo.** (pow Lubawa) 50 letni jubileusz Kapłaństwa. W tych dniach proboszcz parafii Mroczyńskiej ks. dr. Maliński obchodził 50 cio letni jubileusz kapłaństwa. Rzadka ta uroczystość — jest dla nas tembardziej drogą, że czcigodny Jubilat jest jednym z najstarszych bojowników o polskość Kościoła na Pomorzu — za co przez długie lata zmuszony był się ukrywać przed żandarmerją niemiecką — a następnie — pójść na tulaćkę po ziemiach obcych, skąd powrócił dopiero po kilku latach — aby już na stałe oddać się pracy duszpasterskiej. Chyłac czoło przed Męczennikiem Wiary i Wolności — a niejmniejszym zasługom Najprzewielebniejszemu Księdzu Jubilatowi wyrazi szczerą uciechę i holdu — wraz z życzeniami aby dożył lat Matuzalowych, świecąc nam zawsze przykładem prawości, wiary i nieustraszonej pracy, w służbie Boga i Ojczyzny! Niechaj Ci Bóg Najwyższy czcigodny Kapłanie zapłaci za Twe ofiary i męczarnie — gdyż my ludzie — nie oprócz holdu i czei najgłębszej dać nie możemy, lecz przyjmij je od nas bo płyną z serea. Redakcja.

— **Kobyły (pod Chelmem).** (Zabójstwo). Przy pracy żniwnej w Kobyłach poróżnili się dwaj robotnicy, Fronczak i Jan Jankowski, w następstwie czego Jankowski uderzył Fronczaka kłosem od wideł. Ten wyrwał się Jankowskiemu widły, pechnął go tak silnie w głowę, iż tenże straciwszy przytomność runął na ziemię, a upadając wbił sobie ostrze wideł w mózg, wskutek czego po kilku godzinach wyzionął ducha. Sprawcę zabójstwa aresztowano i odstawiono do więzienia sądowego w Chelmie. Dochodzenia sądowe w toku.

dwóch tak obcych sobie pod względem kultury dzielnie jednej Macierzy — Polski.

Przed odjazdem redaktor nasz zwrócił się do jednego z obecnych delegatów przyjezdnych, małorolnego gospodarza z Wileńszczyzny, zapytaniem, czy by się mogła opłacić parcelacja takiego majątku, jak Orłowo — na co otrzymał odpowiedź, pełną zburzeniem na samą myśl o tem: — „Parcelacja tak wspaniałego majątku o tak wysokiej kulturze gospodarczo-rolnej — byłaby największą zbrodnią! I istotnie o takiej kulturze Wileńszczyzna nie ma pojęcia. Jest to coś takiego, czego nie spotyka się w Polsce — chyba tylko w b. zaborze pruskim. To też na Kresach Wschodnich nawet ludzie nie mają tak świetnie i czysto utrzymanych mieszkań, jak tutaj było. Poprostu podziw przejmują każdego, kto coś podobnego zobaczy — i wierzyć się nie chce swoim własnym oczom.

Cała ta wycieczka — jak można było zauważyć — wywarła potężne i niezapomniane wrażenie na przyjezdnych gościach. — To też należy mieć nadzieję, że innowacje, jakie u nas napotkali zostaną kiedyś zaprowadzone również i u nich i że ta kultura jednej części Polski — z czasem wywalczy sobie prawa również i na wschodzie — w dzielnicy zapomnianej i traktowanej po macoszemu dotychczas.

Wycieczka ta — to pierwszy krok zbliżenia się wzajemnego obcych sobie dotychczas synów jednej Matki — Polski — i oby była ona zaczątkiem niegasnącej i trwałej zgody i miłości braterskiej, jaka powinna ożywiać serea i duże rodaków

I dały Bóg, aby to pierwsze zbliżenie się — wydało jak najlepsze owoce duchowe — owoce zgody i przyjaźni braterskiej.

Koniec.

Rewolta więźniów w Grudziądzu.

— Awantura w „Domu karnym.“ — Więźniowie demoluja cele. — Choć jeść!!!
Szczęśliwa likwidacja.

Grudziądz. W środę, d. 28 lipca około godz. 7-ej rano — cała ulica Wybickiego w Grudziądzu zaalarmowana została przeraźliwymi wrzaskami i rykami, rozlegającymi się z wnętrza tamtejszego „Domu karnego.“ Jak się okazało — przyczyną tej potwornej awantury byli więźniowie odbywający długoletnie kary, we wspomnianym „Domu“, którzy w liczbie przeszło 100 przystąpili do demolowania własnych cel, rozbijając szyby, łamiąc stołki — i barykadując się od wewnątrz w ten sposób, że wbijano kliny pomiędzy drzwi i podłogę, aby uniemożliwić dozorcóm jakakolwiek interwencję. Równocześnie reszta więźniów — wysunawszy głowy przez kraty — zagłuszała ulicę przeraźliwym wrzaskiem i gwizdem, tak, że zaledwie można było rozróżnić poszczególne „hasła“ domagające się — jeść! Okrzyki tego rodzaju jak: „Precz z gnębielami!“... „Głodem nas morzą!“ — „Chcemy jeść!“... „Chleba dajcie!“ i t. p. — krzyżowały się ze sobą, wytwarzając jakiś potworny chaos.

Natychmiast zaalarmowano policję, która w ciągu kilku minut była już na miejscu — i pod komendą p. kom. Dobrochłopa przystąpiła do likwidacji buntu. Ponieważ na wezwanie policjantów do poddania się i otwarcia cel więźniowie odpowiedzieli stękiem obelg i wymysłów — przeto przystąpiono za pomocą żelaznych łomów do rozbijania drzwi — poczem policja z karabinami gotowymi

do strzału usunawszy przeszkody wkroczyła pomiędzy zbuntowanych — obezwładniając ich w czym jej skutecznie dopomagali niektórzy spokojniejsi więźniowie. Po rozmieszczeniu zrewoltowanych przestępców w celach pojedynczych i po odseparowaniu właściwych podlegaczy — bunt można było uznać za stłumiony — co się obezło na szczęście — bez rozlewu krwi.

Przeprowadzone śledztwo pierwiastkowe wykazało, że cała awantura nosiła wyłącznie charakter demonstracji przeciwko niedostatecznemu wyżywieniu. Nie była to więc próba ucieczki ani bunt polityczny, jak przypuszczano pierwotnie. Dowodzi tego choćby fakt — bardzo zresztą znamienny, że więźniowie polityczni żadnego udziału w awanturze nie brali zachowując się spokojnie i z rezerwą. Również nie brali udziału w buncie więźniowie poznańscy i górnośląscy, którzy nawet starali się uspokoić swoich towarzyszy. Zaznaczyć przy tem należy, że na szczęście — rewolta nie objęła wszystkich oddziałów więzienia, gdyż wtedy byłaby znacznie trudniejsza do opanowania i bez przelwu krwi nie obezwładziłaby się zapewne.

Policja grudziądzka jeszcze raz wykazała w tym wypadku swoją nadzwyczajną sprawność i energję — dzięki której cała awantura w ciągu niespełna 2-eh godzin została szczęśliwie zakończona, a winni unieszkodliwieni.

Nieboszczyk Chaimek nie daje się pochować

czyli: fatalne manipulacje z legitymacją Kasy Chorych, albo: trup, który rozpędza karawaniarzy.

Warszawa. Historję, jakby z nieprawdopodobnego zdarzenia nadsyłają nam z Warszawy.

Ilek Majorek zamieszkały w domu nr. 53 na Stawkach, ciężko zachorował. Starczyło mu sił, by odwiedzić sąsiada, p. Chaima Szłomę Szteinberga i skraść legitymację Kasy chorych, co powinno było przyczynić się do zmniejszenia kosztów kuracji.

I stało się, że Majorek został przyjęty w poczet pacjentów szpitala na Czystem, a nad wezgłowiem chorego zawieszona tabliczka z napisem: „Chaim Szłoma Szteinberg“.

Po krótkiej kuracji Majorek umarł. Kasa Chorych otrzymała oficjalne zawiadomienie o śmierci członka.

Pozatem zarząd szpitala skomunikował się z pełnomocnym zarządem dobroczynności, które zajęło się formalnościami pogrzebowymi. Wystany delegat sporządził w komisaryjacie akt zejścia i zamówił karawan.

Trzeba pecha, że wójnica pomylił się w adresie i zamiast przed szpital zjechał po nieboszczyka na ulicę Stawki.

Właśnie pan Chaim smacznie zjadał obiad w towarzystwie rodziny, gdy zastukano. Do pokoju wkroczyli dwaj czarno ubrani mężczyźni. Przez ramiona

mieli przerzucone szerokie pasy ziemienne, na których dyndała się skrzynia do przeniesienia zmarłych.

— Gdzie nieboszczyk? — zagadnął jeden z przybyszów.

— Jaki nieboszczyk? Tu niema żadnego nieboszczyka! — zawołał blady jak płótno pan Chaimek, zrywając się od stołu.

Karawaniarz sięgnął do kieszeni, poszperał, wyjął papierek i oświadczył:

— Mam polecenie zaraz zabrać zwłoki Chaima Szłomy Szteinberga.

Rozległ się przeraźliwy okrzyk pani Chaimowej:

— Ja cię nie puszcze!

I wierna żona rzuciła się mężowi na szyję.

Pan Szteinberg, którego czupryna stała się podobna do szczytki ryżowej, zawołał zdławionym głosem:

— Ich zoł azoj gezynd zajn, joch leb!

A ponieważ karawaniarze nie chcieli wyrzec się zarobku, wrzasnął:

— Ir sołt dy fis cybrechen!

To poskutkowało. Nieprzyjemni goście opuścili mieszkanie.

Nieproszeni goście

— Przyjazd marjawitów do Wąbrzeźna. — „Efektowne“ przyjęcie. — Zbrodnicza agitacja. Sromotna ucieczka.

We wtorek wiecz. hucznie i dumnie eleganckimi autami złożyli naszemu miastu nieproszone wizytę — przedstawiciele i przedstawicielki marjawitów z Plocka. Zatrzymawszy się w ryku koło składów p. Jezierskiego i p. Chwałkowskiego — wyznawcy mateczki Kozłowskiej wyszli z samochodów i wobec zgromadzonego tłumu osób rozpoczęli agitację. Ze zas. ideją „kozłowitów“ zazwyczaj jest łączyć piękne z pożytecznym — przeto i tym razem agitację połączyli dość zjęcznie z rozsprzedaniem swojego pisemka „Mysl Narodowa“ po 20 gr. numer. Niestety zdecydowana postawa zgromadzonych mieszkańców Wąbrzeźna — tudzież coraz częstsze nieprzyjemne okrzyki, rzucane z tłumu pod adresem intruzów spowodowały, że łydki suchowatych początkowo „mankietników“ (jak marjawitów nazywa lud w b. kongresówce) zaczęły coraz to efektowniej naśladować galarete.

Pod koniec zebrania idysputy prowadzonej przez przybyłych „duchownych“ bardzo przezornie — nagle jeden z obecnych tam (niedawno przybyły z Ameryki pan S.) rzucił pod adresem księdza Wilemskiego, (również obecnego i przyśliszającego się z daleka „dyspucie“) pytanie: „Księżo Wilemski — bić ich?“ Ponieważ ksiądz W. nie odpowiedział — zaś pan S. miał widocznie gwałtowną ochotę wypróbowania siły swoich pięści na „kozłowickich“ zakutych głowach — więc podszedł w niezupełnie pokojowych

zamiarach do samochodu — a spostrzegłszy tam siedzące „siostrzyczki“ — marjawickie — wrzasnął na cały głos pod ich adresem całkiem niepoehlebny komplement, nie pozostawiający żadnej wątpliwości co do zdania pana S. o enotliwości ukrytych siostrzyczek.

Wobec takiego stanu rzeczy — niefortunni apostołowie mateczki Kozłowskiej — widząc, że Wąbrzeźnianie nie mają wcale ochoty „nawrócić“ się na marjawityzm — nie wiele myśląc siedli z powrotem do samochodów — i przeprowadzani niezbyt życzliwymi okrzykami zgromadzonych odjechali w kierunku Grudziądza, uwodząc szczęśliwie całe i niewygarbowane skóry na grzbietach.

Zadziwiającym jest tylko fakt, skąd marjawici, którzy się szczytą swoją „bieda“ raptem ni stąd ni zowąd wysadzili się na tak przepyszne auta. Nie byłoby dziwne, gdyby ich samozwańcy „arcybiskup“ Kowalski jeździł tego rodzaju samochodem — gdyż jako reprezentant musi dbać o formy. Widocznie, że mateczka dobrze opłaca swoich „apostołów“ za głoszenie jej „bóstwa“ — gdyż nasi księża katolicycy nawet najzamożniejsi — jeszcze nie mogą sobie pozwolić na samochód zwykły nie mówiąc już o tak zbytkowanych, jakimi jeżdżą marjawici!

Tak wygląda „ubóstwo“ zwolenników fałszywego „bóstwa.“

Ruch Towarzystw.

— **Wąbrzeźno.** Tow. Powstańców i Wojaków. W piątek dnia 30 bm. o godz. 8-mej wiecz. w sali hotelu pod Białym Orłem odbędzie się zebranie. O punktualnej przybycie prosi Zarząd.

— **Wąbrzeźno.** Baczność Sokół. Zebranie Tow. Gimn. Sokół, odbędzie się w piątek, dnia 30 lipca wiecz. o godz. 8-mej w b. alu drh. Szymańskiego (hotel pod Białym Orłem) Z powodu ważnych spraw bieżących uprasza się o jaknajliczniejszy udział.

— **Wąbrzeźno.** Zewranie Kółka Rolniczego odbędzie się dnia 1. sierpnia o godz. 5. w lokalu p. Klimka. Zarząd.

— **Wąbrzeźno.** Bractwo Strzelectwa Nadzwyczajne Walne zebranie odbędzie się w środę dnia 4 sierpnia o godz. 8-jej wieczorem w Strzelnicy. O liczne przybycie prosi Zarząd.

Giełda warszawska

1 dolar amerykański 8,98 1 funt angielski 44,0, 100 frank franc. 22,30, 100 frank belg. 23,00, 100 frank. szwajc. 175,10. 100 koron czesk. 26,75, 100 lirów włoskich 29,95, 100 szylingów austr. 127,90.

Notowania giełdy płodów rolniczych w Poznaniu

z dnia 28 lipca 1926 r.	
Żyto	25,25—26,25
Pszenvica	39,00—41,00
Jęczmień	23,50—24,50
Owies	29,00—30,00
Mąka żytnia 70 proc.	—40,00
Mąka pszenna 65 proc.	60,50—63,50
Otręby pszenne	
Groch polny	00,00—00,00

Redaktor odpowiedzialny: J. Kubicki, Wąbrzeźno
Drukiem i nakładem „Głosu Wąbrzeskiego“ Wąbrzeźno

Urzędowe wiadomości
miasta
Wąbrzeźna

Obwieszczenie

o powołaniu na ćwiczenia oficerów
podchorążych i szeregowych
rezerwy.

Oficerom rezerwy urodz. w roku 1895 i 1901, podchorążym rezerwy, zwolnionym w do rez. dn. 30. XI. 1924 r., oraz szeregowym rezerwy urodz. w roku 1899 i 1900 kat. A zwracam uwagę na ogłoszenie umieszczone w Orędowniku Powiatowym nr. 27 z dnia 24 lipca 1926 r., które do publicznej wiadomości wywieszono jest w miejskich skrzynkach obwieszczeniowych.

Winni niezastosowania się będą karani stosownie do postanowienia art. 115 ust. 2 o powszechnym obowiązku służby wojskowej.

Wąbrzeźno, dn. 30. VII. 1926 r.

Urząd Policyjny.

(-) Schwarz, burmistrz.

Licytacja

W czwartek, dnia 4 sierpnia br. o godz. 12-ej w południe odbędzie się licytacja

wydzierżawienia w ogrozie

ogrodzie miejskim na cegielni

(po Mosesie) w gmachu ratuszowym (wejście przez podwórze Magistratu). Dzierżawę otrzyma najwięcej dający za natychmiastową zapłatę.

Wąbrzeźno, dnia 27. VII. 1926 r.

MAGISTRAT

(-) Schwarz, burmistrz.

Przetarg przymusowy

Dnia 31 lipca 1926 r. o godz. 10-ej przed poł. u p. Zügerowej w Osieczku

nie odbędzie się
Głowaczowski, komornik sądowy, Wąbrzeźno.

Nadszedł nowy transport świeżych towarów które polecam po najtańszych cenach na terazniejszy sezon

Tłuste matjasy, Prima serdele borb., Pastę sardelową w tubkach, Prima irane, sardynki w oliwie, Prima węgory w galarecie, Prima zaprawiane sędzicie bez osi, Prima opiekane sędzicie, Prima sery pełnotłuste, tyłkiele, szwajcarskie, ementalskie ita. Ia Banany, Ia Pomarańcze, Ia Cytryny verdelle, Ia Gruszki, Ia Wisnie, Ogorki świeże, Ogorki sw. zaprawiane, Korniszony, Mix-Pikels, Musztarda angielska, Papryka w stoikach, Pieprz w stoikach, Pieprz cz. i biały i czarny dla rzeźników

Wszelkie towary kolonialne
SPECJALNOŚĆ:
codziennie świeżo palona kawa w wielkim wyborze.

Dla chorych specjalne wina
Specjalny

Skład delikatesów

Fr. Szymański

Tel. 5 RYNEK Tel. 5.

Restauracja

przy hotelu pod „Białym Orłem“ poleca znaną ze swej dobroci kuchnię polsko-francuską doborowe trunki i umiarkowane ceny

Z poważaniem

FR. SZYMAŃSKI, Telefon 5

Publiczne obwieszczenie.

Rolnik Tomasz Wojdyła z Wąbrzeźna wybudowany pod Wałczyk wniosł do tut. Sadu Powiatowego dnia 2 czerwca 1926 r., jako dłużnik hipoteki w wysokości 1.500 mk., dla Miejskiej Kasy Oszczędności w Wąbrzeźnie zapisanej w księdze gruntowej Wąbrzeźno, tom 33, karta 883, oddział III nr. 2 o unieważnienie w drodze postępowania wywoławczego odnośnego listu hipotecznego z przyczyny że list wyżej wyszczególniony mu zaginął.

Posiadacz tego listu hipotecznego wywa się, ażeby najpóźniej w dniu 16 grudnia 1926 r. o godz. 9-tej przed poł. zgłosił się do sadu podpisane, jeżeli nr. 2 i list ten przedłożył, jak też prawa swe do niego wykazał, pod rygorem, że w przeciwnym razie list hipoteczny będzie pozbawiony mocy.

Wąbrzeźno, dn. 19 lipca 1926 r.
Sąd Powiatowy.

W KSIĘGARNI

L. GULDA

przy ul. Hallera można nabyć:

„Pod Krzyżem Południa“,
poezje — 50 gr

„Przyszłość Polski w prze-
powiedniach“, 30 gr

„Pieśni z Pomorza“, poezje
i proza — 1,50 zł

„Słownik kolonisty pol-
skiego w Brazylii“, (po-
równawcze studjum językowe
z przedmową ks. Jana Rzy-
mełki C. M.) — 1 zł

„Jasełka Parańskie“, (bo-
gato ilustrowane) — 2,50 zł

oraz inne wydawnictwa
naszego ziomka

Józefa Stanczewskiego.

Prima

smole z węgla kam.

(fabrykat górnośląski)

papę dachową, papę do lepienia, lepnik,
gwoździe do papy

oddaje po najkorzystniejszych cenach

Kreislandbund, Wąbrzeźno
stow. zap. tel. 43

Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświe-
cenia Publicznego — Departament Szkol-
nictwa Zawodowego zawiadamia, że

egzaminu wstępne na kurs I i wstępny

w Państwowej Średniej Szkole Hodowlano-
Rolniczej w Dębowej Łące

stacja kolejowa WĄBRZEŹNO (Pom.)

odbędzie się dnia 6 i 7 września b. r.

Wszelkich informacji udziela Dyrekcja
szkoły, poczta Dębowa Łąka.

Nadszedł transport

Sisal'a SZPAGAT

nasienie buraków
pastewnych

KREISLANDBUND Wąbrzeźno, stow. zap.
Tel. 43. Tel. 43.

Srebrny łańcuszek

z medaljonem
(z literami C. H.)

zgubiono
w piątek po poł.
Oddać za wynagrodz.

CHARLOTTE HINZ
Briesener Zeitung.

Donoszę Szan. Obywa-
telstwu, że po długoletniej
praktyce w Dreźnie osie-
dliłem się w Wąbrzeźnie
w ulicy Wolności No. 59
(naprzeciw sądu) jako

dentysta

wykonuję wszelkie den-
tystyczne prace podług naj-
nowszej metody.

Marjan Malski
Wolności No. 59.

Z powodu zdania składu białawców i obuwi urządzam

ogólną wyprzedaż

nijęj podanych towarów po cenach bardzo korzystnych

Obuwie damskie i męskie
w większym wyborze
Kalosze damskie i męskie
Koszule wierzchnie białe
i kolorowe
Krawaty
Szelki
Rekawiczki damskie i męsk.
białe i kolorowe
Pończochy jedwabne damsk.
we wszystkich kolorach

Fartuchy damskie dziecinne
sortowane
Koszule damskie
Koszule dziecinne
Jaczki dziecinne białe
Swetry męskie i welniane
Ubranka dziecinne welniane,
wszelkie kolory
Sukienki dziewczęce,
Garnitury dziecinne welniane
Czapki dziecinne welniane

Wszelkie krótkie towary

Paweł Bannas

Rynek 26.

Rynek 26.

Kupuję każdą ilość

RUMIANKU [Kammillenblüte]

i płacę zł 0,50 za kg. oraz

DZIEWANNY [Wollblume]

i płacę zł 1,00 za kg.

lecz li tylko kwiecie i w świeżym stanie

Chemiczna Fabryka „Donatol“
Wąbrzeźno

Odbiera się w biurze ulica Kopernika nr. 2

Wielką

ZABAWĘ LUDOWĄ

urządza

Towarzystwo Ludowe w Wąbrzeźnie

w niedzielę, dnia 1-go sierpnia br. na polance leśnej
w Czystochlebia.

PROGRAM:

O godz. 1 po poł. zbiórka tow. i publiczności na Ryнку
„ 1 i pół wymarsz z orkiestrą do Czystochlebia

„ 2 i pół otwarcie zabawy,

- koncert,
- strzelanie do tarczy, o nagrody,
- koło szczęścia
- gra w kostki
- loteria fantowa
- gry i zabawy towarzyskie

Ponadto odbędą się różne zabawy i urozmaicenia dla
dzieci, oraz w międzyczasie

T A Ń C E

i inne niespodzianki.

Czysty zysk przeznaczony się na kasę pogrzebową dla naj-
biedniejszych członków towarzystwa

Szan. Publiczność Wąbrzeźna i okolicy uprasza się
o jaknajliczniejsze przybycie, by okazać swą łączność
z ludem naszym, poprzez tem samem wzniosły cel to-
warzystwa.

Zarząd Tow. Ludowego

W razie deszczu zabawa odbędzie się w następną niedzielę

2 uczni

synów uczciwych ro-
dziców od 1. lub 15. 8.
poszukuje
Wnieńcy Lewandowski
Wąbrzeźno
Skład kolonialny i delikatesów.
RESTAURACJA

Duży portret
prawie darmo rozmiar
35x45 tylko za zł 6

reusowany, artystycznie
wykonany; zdumiewające
podobieństwo; elegan-
ckie passe-partout wyko-
nany w przeciągu 12 dni.
Za portre. należy padesać
6 złotych

Adr. Zakład Fotograficzny „ROCCO“
AKSZAWA, Ziemia 3.

JULJAN ZIMNISZ

Poznań, ul. 27 Grudnia 10

pt. (Dom tylny)

Telefon 25 — 30.

Wykonuje artystycznie:
Sztandary, chorągwie, oraz
wszelkie paramenta ko-
ścielne, po nader przystęp-
nych cenach i przy naj-
dogodniejszych warunkach
Na życzenie wysyłam ko-
sztor, s bezpłatnie.

ROZPOWSZECZNIACIE

Głos Wąbrzeski,

ROZPOWSZECZNIACIE

ROZPOWSZECZNIACIE

ROZPOWSZECZNIACIE

ROZPOWSZECZNIACIE

ROZPOWSZECZNIACIE

Poszukuję od 1. 8.
uczciwej

Służącej

Wnieńcy Lewandowski

M. Visconti.

Jaskółeczka.

(z włoskiego)

Jaskółeczko wędrująca,
Która mieszkasz pod altaną,
Skąd twa piosnka przejmująca
Mnie dochodzi w każde rano;
Kogo wołasz tą piosneczką,
Wędrująca jaskółeczko?

Żyjąc sama w zapomnieniu,
Przez małżonka opuszczona,
Pewnie płaczesz w twym cierpieniu
Jak i ja, nieutulona?
Płacze ze mną, płacz, wdóveczko,
Wędrująca jaskółeczko!

Jednak los twój jest szczęśliwszy,
Bo przynajmniej masz skrzydelka,
I śpiewając lot swój wzbijasz
Ponad lśniących tał zrzadzelka,
Suniesz lekko jak pióreczko,
Wędrująca jaskółeczko!

Gdyby można!... Lecz, o Boże,
Mnie trzymają ciasne mury,
Gdzie ni słońca świecą zorze,
Ni powietrze płynie z góry;
Skąd, ach, tylko to słóweczko
Cię dosięga, jaskółeczko!

Już wrześnie idą chłody,
Więc opuszczasz te zagaje,
By pospieszyć hen, za wody,
Nowe morza, nowe kraje,
Witać smętną twą piosneczką,
O wędrowną jaskółeczko!

Lecz co rano, gdy otworzę
Oczy moje do płakania,
Będę wierzył, że przez morze
Słyszę tklive twe wołania,
Jak żalostną swą piosneczką
Płaczesz ze mną, jaskółeczko!

Zaś gdy wiosną powróciwszy,
Znajdziesz tutaj krzyż jedynie,
Wtenczas lot swój nań zwróciwszy,
Kiedy jasny dzień upłynie,
Głoś mi pokój twą piosneczką,
O wędrowną jaskółeczko!

Z oryginału tłómaczył
Józef Stanczewski

Przyp. tłumacza: Jaskółeczka (Rondinella pe-
legrina) jest ulubioną pieśnią ludu włoskiego: zna i śpie-
wa ją każde dziecko włoskie w domu i szkole.

Trucicielka na linii Warszawa—Praga będąca postrachem podróżnych nareszcie aresztowana.

Praga. W pociągu pospiesznym Warszawa
— Praga 100 km. za granicą czeską aresztowa-
no młodą przystojną damę która kilkakrotnie już
odbywała tą drogę, a której zachowanie się wzbu-
dziło podejrzenie. Przy aresztowanej znaleziono
zatrute papierosy, znaczną ilość chloroformu
i gąbkę.

Już raz osoba ta dokonała zamachu na le-
karza z Pragi który ostatnim wysiłkiem zdołał
pociągnąć za sznur alarmowy. Gdy pociąg zwo-
nił biegu, — sprawczyni zamachu wyskoczyła
z wagonu i skryła się w lesie.

Król hiszpański Alfons XIII.

Znowu wizyta angielska.

Bawi w Warszawie wybitny dziennikarz an-
gielski John Fraser z Edynburga. Zajmuje się
on specjalnie sprawami gospodareziemi.

Publicysta angielski p. Wickhonn Steed Redaktor Reivier
of Reiviers bawił niedawno temu w Polsce.

Polska otrzyma 200 milj. dolarów pożyczki.

Wiedeń. Tutejsze koła finansowe potwier-
dzają wiadomość pism polskich o projekcie ob-
jęcia przez kapitał angielski połowy akcji Ban-
ku Polskiego.

Wzajemnie za zgodę rządu na wspólną in-
teresów kapitalistów angielskich z polską insty-
tucją emisyjną, mieli się podobno Anglicy zobow-
wiązać do wystarczenia się dla Polski 200-miljo-
nowej pożyczki w dolarach, której udzielił specy-
jalne konsorcjum angielsko amerykańskie.

Cziczeryn odwiedzi w tych tygodniach Europę Zachodnią.

Śmierć s. p. Edwarda Słoińskiego.

W poniedziałek dn. 26 bm. po południu
zmarł po dłuższych cierpieniach jeden z najpo-
пулярniejszych poetów Warszawy, pisarz miary
nieprzeciętnej, mający tę rzadką właściwość, że
prosto a serdecznie umiał przemawiać jakby
z serca do serca — Edward Słoiński.

Tajemnicze zatrucie żołnierzy w Łucku. Zatruciu uległo 120 szeregowych.

W dniu 22 bm. w stacjonarym oddziale
piechoty 24 pp. w Łucku zachorowało nagle 120
żołnierzy z objawami następującymi: gorączka do
40 st. silne bóle głowy, torsje. Miejscowe wła-
dze sanitarne przystąpiły do zbadania choroby.
Lekarz miejscowy nie był jednak w stanie usta-
lić przyczyn. Stwierdzono jedynie, że wszyscy
ci chorzy żołnierze otrzymali przed kilkudniami
nowe umundrowanie, po włożeniu którego zachorowali.
Do Łucka wezwano szefa sanitar-
nego D. O. K. Lwów, którzy przy pomocy szefa
sanitarnego województwa, rozpoczął badania bak-
terjologiczne. Badania te trwają dotąd. Wed-
ług przypuszczenia, masowe zachorowanie po-
wstać mogło z powodów żywnościowych, bądź
też dlatego, że w mundurach znajdowały się
grzybki wywołujące chorobę — jak stwierdzo-
no — zakaźną, lub też trujące barwniki.

Ujęcie herszta band dywersyjnych w powiecie Łuckim.

Patrol policyjny składający się z dwóch po-
sterunkowych, natknął się opodal wsi Radomyśla
pow. Łuckiego na oddawna poszukiwanego
groźnego bandytę dywersanta Grzegorza Za-
kostuja.

Wymieniony był hersztem jednej z band
dywersyjnych, która w r. 1924 grasowała nie-
tylko na terenie województwa Wołyńskiego, ale
i w niektórych granicznych powiatach wojewódz-
twa Tarnopolskiego. Po rozbiegu bandy Zako-
stuja w powiecie Rówieńskim, zbiegł on do Sow-
depji, skąd przed miesiącem przekradł się przez
granicę z powrotem do Polski.

Wiece Związku Naprawy Rzeczypospolitej w Poznaniu.

Poznań. W dniu 24. bm. odbył się w Po-
znaniu w sali domu ewangelickiego wiec Zwią-
zku naprawy Rzeczypospolitej. Sala była prze-
pełniona. Przewodniczył członek egzekutywy
prowincjonalnej prof. uniwersytetu poznańskiego
go dr. Czesław Znamierowski, redaktor „Prze-
glądu Porannego” Edmund Strauch, prof. uni-
wersytetu poznańskiego dr. Tadeusz Wielgosz i
dr. Leon Surzyński. Na wiecu tym uchwalono
przez aklamację rezolucję, w której zebrani
stwierdzają, iż przewrót majowy wybawił Pol-
skę z anarchji i że Prezydent Rzeczypospolitej
powinien być wybierany w głosowaniu powsze-
cznym.

Prawa moralne u ptaków.

I ptaki są swego rodzaju szowinistami.

W Jarogniewicach, majątku p. Żółtowskich
w powiecie kościańskim, zauważyli mieszkańcy
niezwykły wypadek, który rzuca nie mało świa-
tła na obyczajowość i moralność w królestwie
ptasiem.

Przed rokiem kilku chłopców wiejskich wdra-
pało się na stare drzewo, na którym uwila sobie
gniazdo para bocianów. Chłopcy korzystając z
nieobecności ptaków zabrali bocianie jaja. a w
miejscu ich podłożyli indycze.

Bocianica wysiedziała więc indyki. Ten fakt
stał się powodem wielkiej tragedji. Bocian wy-
rzucił nie swoje dzieci z gniazda, a małżonkę po-
bił do krwi i opuścił.

Podczas odlotu ptaków w ciepłe kraje bocia-
nica próbowała dołączyć się do gromady, z któ-
rą miał odbyć podróż jej małżonek. Odepchnięto
ją jednak i srodze poturbowano.

W jakiś czas potem przysłała do sił i polecia-
ła za morze z kluczem bocianów z innych okolic
Na wiosnę opuszczona małżonka powróciła na
stare gniazdo. Żyje jednak samotnie i nie może
związać do siebie nowego małżonka.

Sąsiadujące z nią bociany patają niewinnej
grzesznicy różne psoty, niszczą jej gniazdo lub,
przeszkadzają w łowach. Są zapamiętali i srozi
niż ludzie.

Miasto przyszłości.

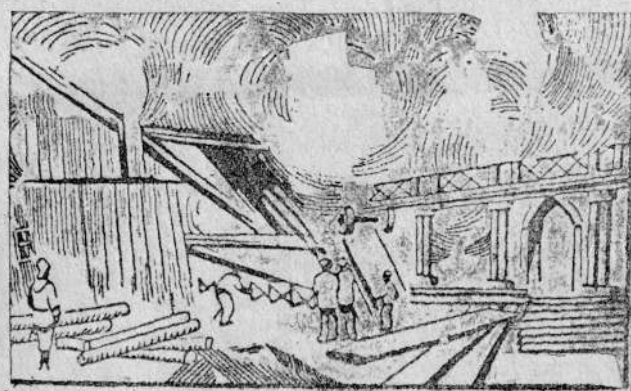
Doktorowi Gernemu Ross, wielkiemu propa-
gatorowi oszczędności czasu a zarazem entuzjastcie
komunikacji lotniczej, udało się zebrać kilkunastu
miljonowych przedsiębiorców i przystąpić do bu-
dowy „miasta przyszłości”, w stanie Wisconsin
na pół drogi pomiędzy Chicago i Milwaukee, nad
brzegiem jeziora Michigan, którego mieszkańcy
muszą być wszyscy lotnikami.

Niedozwolona będzie w mieście tem żadna
inna komunikacja prócz aeroplanu.

Po za wielkimi maszynami potrzebnymi do
dalekich podróży, mieszkańcy posługiwac się bę-
dą do komunikacji wewnętrznej małymi aeropla-
nami.

Wszelkie przesyłki do i ze sklepów dostarcza-
ne będą drogą powietrzną.

„Miasto powietrzne” t. z. „Air City” składać
się będzie z małych domków, porozrzucanych
wśród ogrodów, wielkich hangarów i lotnisk.

Rycina nasza przedstawia klęskę katastrofy która wy-
darzyła się w New Jersey (Ameryka) w dn. 11. VII. br.

WIADOMOŚCI LITERACKIE.

— Pod krzyżem Południa. Tomik poezji p. Józefa Stańciewskiego, wydany w Kurytybie, w Brazylii. Pan Józef Stańciewski należał do tych młodych wprawdzie znanych w literaturze polskiej poetów, którzy pielęgnując w duszy iskrę prawdziwego talentu — nie reklamują się ani szukają poklasku tłumów dla swej twórczości literackiej — pomimo że talent ich niejednokrotnie przewyższa znacznie średnią miarę poetyckiego kunsztu różnych wierszatorów — Zbiorek poezji p. t. Pod krzyżem Południa jest jednym z tych okrucich, jakie talent poetycki p. Stańciewskiego wyłonił z siebie na obczyźnie, w uciążliwej wędrówce po rozległych miastach i „campach“ Brazylii. Nie ma w tych krótkich wierszykach zwykłej błyskotliwości ani napuszonej jaką odznacza się wierszობa ostatnich czasów — ale jest prawdziwa poezja, poezja młodej, czulej na piękno natury duszy polaka-słowianina i marzyciela... Jest w tych strofach jakiś dziwny czar, jakieś złudne pasmo tęsknoty — tak, że czytając — mimowoli wpada się w cudowne, ciche rozmarzenie!

Autor tęskni! Tęskni za krajem od którego przedziela go burzliwy, ślasy i niezbadany ocean... tęskni za rodziną, od której wieści skąpo go jeno dopodają... tęskni, za tem wszystkim, co kiedyś kochał, w imię czego cierpił — i co porzucić musiał, idąc — na tyfaletkę. Czasem w ten wielki rapsoed tęsknoty wplecie się jakaś myśl potężna, twórcza, myśl, zwiastująca potęgę ducha — niepospolita.

Takim błyskiem istotnie potężnego talentu jest wiersz nieco dłuższy od innych — p. t. „Dzieje siewcy“. Autor przedstawia w tych kilkunastu strofach potęgę czynu polskiego, ową moc dziwną bijącą z każdej chłopskiej duszy... Dziwy to wiersz i dziwna zeń siła przebija. Jest to zresztą prawdziwa perła całego zbioru — perła tęsknoty i rozmarzenia.

Catość przedstawia bardzo sympatyczną i miłą rasodję tułacza! Autor nie hołduje nowym kierunkom poezji! Nie ma tam nigdzie śladu futuryzmu ani innych naleciałości. Natomiast ze wszystkich stron bije wskrzeszony symbol obiegłego wieku — romantyzm! Pan Stańciewski jest romantykiem w każdym calu, romantykiem z ducha i temperamentu — i jego talent jest nawskroś romantyczny!

Rozmowa Wicka z Wackiem o Zabawie Ludowej na polance leśnej w Czystochlebiu.

Wicek. Serwus Wacek! Co słyhać u Ciebie? —
Moja stara kazała cię zaprosić na niedzielę!
Wacek. Dziękuję — ale nie przyjdę, bo nie mogę.

— Ostatni raz przypominamy naszym Abonentom, że czas najwyższy opłacić prenumeratę Głosu Wąbrzeskiego na miesiąc sierpień — a to w celu uniknięcia przerwy w przesyłce gazety. Kto się spóźni i nie odnowi wczas prenumeraty lub nie prześle zamówienia na gazetę — ten będzie podwójnie stratny, gdyż nie otrzyma naszej

bezpłatnej premji.

której wartość przekracza znacznie cenę abonamentu gazety. A książka którą rozdajemy naszym abonentom w tym kwartale jest wyjątkowo wartościową i pożyteczną dla każdego kto czyta książki lub pisma, gdyż jest to

Słownik Wyrazów Obcych.

jakich to wyrazów tysiące spotyka się w gazetach i książkach polskich

Ale pominąwszy już samą premję choć już dla niej samej warto podpisać prenumeratę Głosu Wąbrzeskiego. Czyż pozatem nasze pismo nie posiada wartości dla nikogo?

Przeciwnie! Żaden solidny i szanujący się mieszkaniec powiatu Wąbrzeskiego — nie może się obyć bez naszej gazety! Bo — czy to o podatkach, czy o życiu społecznym powiatu

Wicek. Jaktó — nie możesz? A cóż masz do roboty w niedzielę?

Wacek. Do roboty — nie! Ale będę się bawił — że to — ha!!!

Wicek. No lepiej jak u nas bawic się nie będziesz. Poślę po wódkę, zagramy w baškę...

Wacek. Co mi tam twoja baška!.. To mogę mieć codziennie a takiej zabawy jak w niedzielę będzie — chyba już nigdy w Wąbrzeźnie nie użyję!

Wicek. (zainteresowany) — Ee? Cóż to za zabawa — taka rzadka?

Wacek. Zabawa Towarzystwa Ludowego!.. Mówię ci — widziałem przygotowania!.. Czego tam niema!.. Niespodzianki — muzyka loterja.... A i towarzystwo nie takie jak zwykle!

Wicek. Et — towarzystwo! Będą ci — co zawsze przychodzą na zabawy!..

Wacek. (z ironią) Aha!.. Zgadłeś!.. Trafieś — jak kula w plot!.. Pewnie, że i ci będą — bo każdy chce się zabić — ale oprócz tego — przyjdzie cała masa takich osobistości, których nie każda zabawa pociąga! —

Wicek. Głupstwa gadasz!..

Wacek. Nie głupstwa — tylko prawdę. Na zabawie Ludowej zgromadzą się ludzie wszystkich fachów i rzemiosł!.. Pęknie ci but — znajdziesz szewca! Rozedrześ portki o krzaki — krawca masz pod bokiem! — wsadzi ci ktoś łapę do twojej kieszeni — masz pod bokiem policje! — Zemdli cię po piwie — albo inne suchoty zaczną dusić — znajdziesz i doktora z aptekarzem! — A jak ci i oni nie pomogą — to i ksiądz będzie pod bokiem — co cię rozgrzeszy na wieczną wędrówkę — że tylko trumnę robić (stolarze też będą blisko) — i hajda do czyścica na smole gorejącą! — Organista ci zaśpiewa, grabarz (bo i on tam będzie) dół wykopie gdzieś niedaleko — i — schluss. z komedją! — Zapomniałem ci powiedzieć, że będzie też i Wicepatron Zarządu Tow. Lud. ks. Łowicki.

Wicek. Roztrajkotałeś się jak stary wiatrak!.. Nawet do słowa przyjść nie można przy tobie! I gdzież to będzie ta cała historia?

Wacek. Warjat! On nie wie gdzie będzie zaba-

wa ludowa!.. To w lesie czystochlebskim — pałko zakuta!

Wicek. A niespodzianki jakie będą?

Wacek. I ty jeszcze się pytasz? Jakżeby!!! Będzie koło szczęścia, loterja fantowa, tarza do strzelania o nagrody i cała masa innych! A oprócz tego będą prawdziwe niespodzianki.

Wicek. Jakie?

Wacek. Aha! Chciałbyś wielzieć! Przyjdź to zobaczysz! I nawet lepiej będzie, jak przyjdiesz z żoną do lasu — zamiast, żebyśmy mieli wę trójkę gnić w domu. Tam się ubawimy znacznie lepiej!..

Wicek. Wiesz — że masz rację! Zabiorę swoją starą — i spotykamy się na zabawie! Tam sobie zagramy w baškę!

Wacek. Aha! Będiesz ty tam chciał grać! Grać można na innych zabawach — jak człowiek się nudzi, ale tam na nudy nie będzie czasu.

Wicek. No — to tam lepiej! Ale na wszelki wypadek wezmę karty ze sobą — to sobie we trójkę na trawie utniemy jedną partyjkę cof

Wacek. Dobrze. Zabierz karty! Ale ja ci przepowiadam, że na grę nie będzie czasu — bo zabawa będzie co się nazywa!..

Wicek. No — to dowidziska! Idę powiedzieć swojej starej — niech się babina ucieszy, bo już mi się po całych dniach uskarża na nudy.

Wicek. No — to leć! Ale pamiętaj, że pożałujesz gorzko, jeśli nie przyjdiesz z żoną na zabawę! — Zmęczenia się nie bój — bo dla starszych będą wozy, które ich odwiozą i przywiozą z powrotem.

Wicek. Ja miałbym nie przyjść? Po tem coś powiedział? Chyba żartujesz! Będę napewno, chyba że umrę do tego czasu!

Wacek. Nawet po śmierci — bierz trumnę na plecy i przychodź — Taka zabawa umarłego wskrzesi! —

Wicek. Serwus! — Ale pamiętaj — że to zabawa ludowa — a że z ludem wszysej trzymają — więc wszysej co najsolidniejsi przyjdą!..

Wicek. Pamiętam! Będę napewno! Ja tam z ludem idę. (Rozchodzą się).

Ubiegający się o nasze nagrody — niech wytnie takie zamówienie — i zaopatrzywszy je swoim podpisem — odda komuś ze swych znajomych — takich którzy jeszcze naszego pisma nie abenują.

Taki znajomy — jeśli się zgodzi zaabonować Głos Wąbrzeski — musi z kolei zamówienie to potwierdzić również i swoim podpisem (na znak, że istotnie gazetę naszą zamawia) i dołączywszy zapłatę za abonament Głosu Wąbrzeskiego (miesięczny lub kwartalny) odesłać zamówienie wraz z pieniędzmi do administracji naszej gazety.

Przy końcu miesiąca obliczy się — według nazwisk — którzy uczestnicy naszego konkursu pozyskali nam największą liczbę nowych prenumeratorów — i ci otrzymają przygotowane nagrody!

W konkursie może brać udział każdy stały lub niestały Czytelnik Głosu Wąbrzeskiego.
Redakcja.

ZAMÓWIENIE

Niniejszem zamawiam „Głos Wąbrzeski“ na miesiąc ..... kwartał ..... roku bieżącego.

Należność w gotówce dołączam

Podpis uczestnika konkursu .....

Podpis zamawiającego (nowego abonenta) .....

Kwit miesięczny na zamówienie gazety. Kwit miesięczny na zamówienie gazety.

Niżej podpisany zamawia w urzędzie pocztowym:

Tytuł gazety	Miejsce wydania	Czas przedpłaty	Abon.	Oprocent. i manipul.	Razem
„Głos Wąbrzeski“	Wąbrzeźno	na miesiąc sierpień	1,50	0,19	1,69

Gazetę proszę dostarczyć mi do domu, a przedpłatę ściągnąć przez listonosza.

Imię, nazwisko i dokładny adres zamawiającego.

Pokwitowanie poczty:

Z odebrania powyższej sumy kwitujemy.

..... dnia

Niżej podpisany zamawia w urzędzie pocztowym:

Tytuł gazety	Miejsce wydania	Czas przedpłaty	Abon.	Oprocent. i manipul.	Razem
„Głos Wąbrzeski“	Wąbrzeźno	na miesiąc sierpień	1,50	0,19	1,69

Gazetę proszę dostarczyć mi do domu, a przedpłatę ściągnąć przez listonosza

Imię, nazwisko i dokładny adres zamawiającego.

Pokwitowanie poczty.

Z odebrania powyższej sumy kwitujemy.

..... dnia